

DE TUNGUSEN.

De Tungusen zijn een stam van Mandsjoe-Tartaren, die zich over eene groote uitgestrektheid van noordoostelijk Azië van de Yenisei tot de Lena verspreiden. Zij zijn slechts een van de menigvuldige tartaarsche stammen, die deze akelige streken bewonen en bij onderscheidene namen bekend zijn.

Zij zijn van middelbare statuur, tenger en zeer bedrijvig, flink van houding, met kleine oogen en donker haar. Hunne kleeding is nagenoeg dezelfde als die der andere tartaarsche volken, hoofdzakelijk bestaande uit rendiervellen, met het haar naar binnen. Eene warme muts en groote handschoenen, met een bedeksel voor de wangen van witevossenvel gemaakt, en een cekhorentjesstaart om den nek, voltooit hun kostuum. Zij wonen in tenten en houden groote kudden van rendieren; een man heeft er soms meer dan duizend.

De woningen der Tungusen zijn verspreid over die woeste, akelige streken van Zuid-Rusland, die aan Chineesch-Tartarije grenzen. Jakoetsk is de hoofdplaats van het gouvernement waarin zij gevonden worden. Het bestaat uit zeven kerken en vierhonderd houten woningen van ééne verdieping, met een bazar rondom welke al de winkels geplaatst zijn. Daar is een monnikenklooster en een hospitaal. Het staat op eene kille vlakte langs den oever van de rivier de Lena, eene der schoonste rivieren der wereld, zijnde $3\frac{1}{2}$ uur gaans breed in den winter en $1\frac{1}{4}$ in den zomer, en eene lengte hebbende van ruim 1000 uren gaans.

De winter duurt in deze akelige streken acht maanden, waarvan gedurende twee de zon geheel voor het oog bedekt is. De zomer duurt er twee maanden, maar is één lange dag, gedurende welken de bewoners de zon altijd aan den horizon zien.

Deze ongelukkige menschen leven in vreeze voor booze geesten, die zij altijd trachten te verzoenen, en daarin bestaat al hunne godsdienst. De Woudegeest maakt hen het meest bevreesd, dien zij gelooven eene onbepaalde magt te bezitten. Voor dezen hangen zij offers aan de takken der boomen; verzen voor de vuist gemaakt en gezongen verzoenen hem; terwijl van hun avondeten de eerste lepel vol altijd in het vuur geworpen wordt om den goeden geest der plaats een zoeten slaap te verzekeren.

T. M. L.

HET ONTSTAAN VAN DE REPUBLIEK DER VERENIGDE STATEN.

De vorming van de eerste kern der Vereenigde Staten heeft grootendeels haar ontstaan te danken aan den godsdienstigen strijd, waarvan Engeland gedurende de 17de eeuw 't tooneel is geweest, een strijd die veroorzaakt werd door eene tweeslachtige geaardheid der engelsche hervorming. Deze hervorming was namelijk uitgegaan van de twee tegenovergestelde punten van het maatschappelijke ligchaam, de kroon en het volk. Deze twee magten hebben ieder haar gezigtspunt en hare wijze van handelen gehad. De kroon wilde de engelsche kerk aan 't pauselijke regtsgebied onttrekken, om haar onder de hare te plaatsen, de rijkdommen van de reguliere geestelijkheid bemagtigen, en slechts zoo veel toegeven als voor de behoefte van het oogenblik noodig was. Het volk, bij monde van zijne geleerdste en vroomste vertegenwoordigers, wilde de hervorming, zoo als zij op 't vasteland was aangenomen, in plaats van de menschelijke heerschappij die van het Woord Gods stelden, en de kerk tot de zuiverheid en eenvoudigheid der apostolische tijden terugbrengen. Deze twee stroomden ontmoetten elkander onder Eduard VI, en uit hunne zamenvloeiing is de anglikaansche kerk ontstaan, die door haren bisschoppelijken, kerkelijken regeringsvorm, hare kerkelijke voorschriften en eenige der plegtigheden bij de godsvereering overeenkomt met de roomsche kerk, en door hare geloofsbelijdenis, de 39 artikelen genaamd, de hervorming vertegenwoordigt.

Als Eduard VI, een jongman met eene oprechte godsvrucht, langer geleefd had, zou waarschijnlijk 't evangelische grondbeginsel diepere wortelen in de anglikaansche kerk geschoten hebben, en door hare godsvereering en inrigting meer tot de hervormde kerken genaderd zijn; maar zijne kortstondige regering had niets duurzaam. Er bleef van zijn werk niets over, dan 't geen hij er niet in had gelegd: het geloof bij zielen die ernstig ingenomen waren met de schoonheid des Evangelies, en die met hun leven hunne gehechtheid aan de waarheid betaalden.

Elisabeth hervatte 't werk haars broeders na de regering van de bloeddorstige Maria; maar zij was te veel gehecht aan de uiterlijke plegtigheden, te naijverig op de onbepaalde magt, om niet de kerkelijke praal en het roomsche grondbeginsel in de anglikaansche kerk te versterken, en hare onwilligheid te toonen aan hen, die eene meer afdoende hervorming verlangden, en die men, bij 't einde harer regering, Puriteinen noemde. Haar opvolger, Jakobus I, volgde haar voorbeeld en vervolgde zulken onder hen, die zich van de gevestigde kerk afscheidden. Deze Christenen vlugten naar Holland; maar daar zij in dat land niet de waarborgen voor de godsvrucht vonden, die zij er zochten, besloten zij naar de Nieuwe Wereld te gaan, en gingen in 1620 de kolonie Plymouth aldaar vestigen. Deze eerste kern vermeerderde weldra door

52